

รายงานเชิงระบบ: กลไกการให้บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา

การขับเคลื่อนองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพาในฐานะสถาบันอุดมศึกษาหลักในภูมิภาคตะวันออก มีพันธกิจสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจผ่านการให้บริการวิชาการ กลไกการให้บริการวิชาการในภาพรวมของมหาวิทยาลัยบูรพาถูกออกแบบและขับเคลื่อนผ่านโครงสร้างและกระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยสู่สังคม โดยมีกลไกสำคัญ 4 ส่วนหลักในการประสานงานเพื่อผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพสูง

แผนภาพสรุป: กลไกการให้บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา และทิศทางการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์

1. กลไกเชิงโครงสร้างและการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์

เป็นการวางรากฐานและทิศทางเพื่อความสอดคล้องระดับสากลและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใน:

- **การใช้ SDGs เป็นกรอบทิศทาง (SDGs Alignment):** ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) เป็นแกนหลักในการกำหนดทิศทางโครงการบริการวิชาการ โดยมุ่งเน้นเป้าหมายที่สอดคล้องกับศักยภาพของมหาวิทยาลัยและบริบทพื้นที่ เช่น การจัดการทรัพยากรทางทะเล (SDG 14), การศึกษาที่เท่าเทียม (SDG 4) และการสาธารณสุขที่ดี (SDG 3) เพื่อให้ทุกกิจกรรมตอบโจทย์การพัฒนาระดับสากล
- **ศูนย์ประสานงานกลาง:** มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่เป็นฮับเชื่อมกลางในการเชื่อมโยงความต้องการของชุมชน ภาครัฐ และภาคเอกชน เข้ากับผู้เชี่ยวชาญภายในมหาวิทยาลัย
- **คณะ/สถาบันวิจัย:** กระจายบทบาทการปฏิบัติการไปยังคณะและสถาบันต่างๆ ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

2. กลไกการขับเคลื่อนและรูปแบบการดำเนินงาน

เน้นการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติงานจริงในพื้นที่และการบูรณาการร่วมกับการกิจด้านอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย:

- **การบูรณาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย:** ใช้โจทย์จริงจากพื้นที่หรืออุตสาหกรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยและการเรียนรู้ของนิสิต (Community-Engaged Scholarship) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์จริง
- **รูปแบบการให้บริการที่หลากหลาย:**
 - การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ (Upskilling/Reskilling) ให้กับบุคลากรภาครัฐ เอกชน และประชาชน
 - การเป็นที่ปรึกษาและจัดทำโครงการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area-Based Development)
 - การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่ชุมชนและผู้ประกอบการ

3. กลไกเครือข่ายและการสร้างความร่วมมือ (Partnership)

ความสำเร็จที่ยั่งยืนเกิดจากการรวมพลังจากทุกภาคส่วนผ่านรูปแบบโครงสร้างพันธมิตรที่เข้มแข็ง:

การสร้างหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (SDG 17): สร้างความร่วมมือในลักษณะ *Quadruple Helix* (มหาวิทยาลัย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ชุมชน) โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากร่วมกันอย่างเป็นระบบ

4. กลไกการประเมินผลและการสร้างความยั่งยืน

มุ่งเน้นการติดตามผลลัพธ์ที่จับต้องได้และการส่งมอบความยั่งยืนให้แก่ผู้รับบริการในระยะยาว:

- **การประเมินผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด SDGs:** มุ่งเน้นการวัดผลกระทบ (Impact) เชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดหมวดหมู่และประเมินผลสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดของ SDGs เพื่อรายงานผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในระดับสากล
- **การพัฒนาสู่การพึ่งพาตนเอง:** มุ่งถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อให้ชุมชนหรือองค์กรสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้เองในระยะยาว ยกกระตือรือร้นจากผู้รับบริการสู่หุ้นส่วนการพัฒนา

บทสรุปภาพรวมกลไก

"การใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-based) ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม (Knowledge-driven) ประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน (Network-centric) โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs-aligned) เป็นรณรงค์" เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกและประเทศอย่างยั่งยืน